

בס"ד. ר"ד ליל ערב חג השבועות, ה'תשי"ג.

— לאחרי תפלת ערבית, בחדרו הק' —

בלתי מוגה

א. גם לאחרי שספרנו זה עתה את היום האחרון של ספירת העומר, הרי הענין ד"תמימות" נעשה רק בסיום וגמר השבעה שבועות, כלומר, מחר בלילה.

כלומר: אילו יצוייר שמחר בבוקר יפסק ענין הזמן — דכיון שזמן הוא נברא¹, הרי אפשר שתתבטל מציאותו — אזי לא יהי' הענין ד"שבע שבתות תמימות"².

אבל אעפ"כ, כאשר סופרים את היום האחרון הרי זה נחשב כבר "תמימות", כי:

ענין הזמן — אינו בבעלות האדם, שהרי אינו יכול להאריכו ואינו יכול לקצרו, וממילא קא אתי, וזהו הטעם להכליל בתורה ש"מחוסר זמן לאו כמחוסר מעשה דמי", כיון שזמן ממילא קא אתי³.

ולכן, כאשר האדם עושה את שלו, שסופר את היום האחרון — הרי מצדו נעשה כבר הענין ד"תמימות", שכן, אף שה"תמימות" בפועל יהי' רק מחר, הרי מה שיתוסף מחר הו"ע שממילא קא אתי, ואילו כל מה שתלוי בו (בהאדם) — נעשה כבר.

ב. ויש להוסיף בזה:

הענין ד"תמימות" קשור עם עצם מציאות הזמן בלבד, ואינו קשור עם תוכן הזמן, דהיינו, שגם אם האדם יבזבז את היום ולא יעשה בו מאומה, כך שהיום יהי' אצלו ריק, ויחסר התוכן של היום — הרי זה חשיב "תמימות", כיון שישנו עצם הזמן. — האדם עשה אמנם דבר טפשי ("א נאָרישקייט") שהעביר את הזמן ללא תוכן, אבל אעפ"כ, להענין ד"תמימות" לא נוגע תוכן הזמן, אלא עצם מציאות הזמן.

(2) אמור כג, טו.

(3) ראה יומא סב, סע"ב. וש"נ. הנסמן בשד"ח קונטרס הכללים (כרך ג) מערכת המ"ם כלל קסא.

(1) ראה סידור (עם דא"ח) שער הק"ש (עה, סע"ד ואילך). אמ"ב שם פל"ז (מ, ג ואילך). הנסמן באג"ק ח"א ע' רצד. ח"ב ע' רכד.

ולאידך גיסא, אם האדם לא יספור את היום, הרי, אף שעצם מציאות היום קיימת, אין זה נוגע להענין ד"תמימות", וכדי שיהי' הענין ד"תמימות" צריכה להיות פעולת האדם בספירת היום.

אבל, גם לאחר פועלת האדם בספירת היום אין זה "תמימות" בפועל, אלא שהקב"ה נותן את מציאות הזמן, שממילא קא אתי, ואז נעשה "תמימות".

[במענה לשאלה שעפ"ז מהו הפירוש שספה"ע ענינו עבודה מלמטה למעלה (בניגוד ליצי"מ שהוא מלמעלה למטה), הרי גם בספה"ע נותן הקב"ה את ה"תמימות" — השיב כ"ק אדמו"ר שליט"א: כיון שהתחלת הענין הוא באופן של עבודה מלמטלמ"ע, נחשב גם כללות הענין לעבודה מלמטלמ"ע. וע"ד תחלתו באונס וסופו בפשיעה (ברצון)⁵, ולדעה א' גם תחלתו בפשיעה וסופו באונס — שאזלינן בתר התחלת הענין].

ג. ישנו ענין נוסף בערב חג השבועות:

איתא בגמרא⁷ "בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע".

וענין זה הי' יום אחד קודם מתן-תורה, כדאיתא בפירוש רש"י⁸.

וכיון שקיי"ל⁹ שבששה בסיון ניתנה תורה, שלכן, הקריאה וההפטרה דיום א' דשבועות (ששה בסיון) הוא בענין מתן-תורה¹⁰ — נמצא, שבערב שבועות היתה הקדמת נעשה לנשמע, ואז ניתנו לישראל שני הכתרים.

ד. וזהו הטעם שהצמח-צדק הי' נוהג לומר מאמר חסידות בבוקר של ערב שבועות, כמסופר בהשיחות¹¹,

וגם בשנה הראשונה לקבלת הנשיאות — בחג השבועות¹² — אמר הצמח-צדק מאמר חסידות בבוקר של ערב שבועות,

(4) בזכרון אחדים: כדי שיהי' הזמן שייך בשו"ע אדה"ז שם ס"ד. ראה מגילה לא, א ובפרש"י — הובא אליו.
 (5) כתובות נא, ב.
 (6) ב"ק כא, ב.
 (7) שבת פח, א.
 (8) יתרו יט, יא. משפטים כד, ד"ז.
 (9) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסתצ"ד.
 (10) ראה מגילה לא, א ובפרש"י — הובא אליו.
 (11) ראה תו"מ — רשימת היומן ע' רה. וש"נ.
 (12) ראה סה"ש תרצ"א ע' 245. תרצ"ו ע' 4. וש"נ.

שזהו מצד המעלה דנתינת שני הכתרים כו'.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א: בלילה זה נעשית ההכנה, ומחר בבוקר ינתנו שני הכתרים ("מ'וועט אַרום גיין מיט שני כתרים") מצד הקדמת נעשה לנשמע (שהרי אין הקב"ה מקפח שכר כל ברי'¹³), ובשבועות בבוקר תנתן התורה, ויה"ר שנקבל את התורה בשמחה ובפנימיות.

13) ב"ק לח, ב. וש"נ.